

NO LASĪŠANAS LĪDZ IZPRATNEI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Lk 24:25–27, 2Pēt 3:11–13, Jonas 3:3–10, 4Moz 14:34, Dan 9:23; 10:11, 12.

ATMIŅAS PANTS:

“Un piesteidzies Filips dzirdēja viņu lasām pravieti Jesaju un sacīja: ‘Vai tu arī saproti, ko tu lasi?’” (Apd 8:30).

Mūsu draudze ir dzimusi Daniēla grāmatas lappusēs, ko mēs pētīsim šajā ceturksnī. Iesākumā mums vajadzētu paturēt prātā vairākus punktus kā pamatu, kas palīdzēs mums visā pētījumā.

Pirmkārt, mums vienmēr vajadzētu atcerēties, ka Kristus ir Daniēla grāmatas centrā, tieši tāpat kā Viņš ir visas Bībeles centrā.

Otrkārt, Daniēla grāmata ir sakārtota tādā veidā, kas parāda literāru skaistumu un palīdz mums saprast atšķirību starp klasiskajiem un apokaliptiskajiem pravietojumiem. Tas palīdzēs mums atšķirt Daniēla pravietojumus no tādiem praviešiem kā Jesaja, Amoss un Jeremija.

Ceturtkārt, pētot Daniēla laika pravietojumus, mums vajadzētu saprast, ka Daniēla grāmatā tie ir gari laika periodi un tiek mērīti pēc dienas/gada principa.

Piektkārt, mums jāuzsver, ka Daniēla grāmata ne tikai satur pravietisku informāciju, bet ir ļoti aktuāla mūsu personīgajā dzīvē.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 4. janvārī.

Kristus Daniēla grāmatas centrā

Izlasi Lk 24:25–27; Jņ 5:39 un 2kor 1:19, 20. Kādos veidos Kristus ir Rakstu centrs? _____

Nav šaubu, ka Jēzus ir Rakstu centrā, tai skaitā arī Daniēla grāmatas centrā. Piemēram, 1. nodaļa, kaut arī ierobežotā un nepilnīgā veidā, parāda, ka Daniēla piedzīvojums ir analogs Kristus piedzīvojamam, kas atstāja Debesis, lai dzīvotu šajā grēcīgajā pasaulē un stātos pretī tumsas spēkiem. Pie tam Daniēls un viņa biedri ir apveltīti no augšienes ar Kristum līdzīgu gudrību, lai stātos pretī Babilonijas kultūras izaicinājumiem. 2. nodaļa apraksta gala laika ilustrāciju ar akmeni, lai norādītu, ka Kristus valstība galu galā aizstās visas pasaules valstības. 3. nodaļa atklāj Kristu, kas atrodas kopā ar Saviem uzticamajiem kalpiem uguns ceplī. 4. nodaļa parāda, ka Dievs atņēma Nebukadnēcaram viņa valstību uz kādu laiku, lai ķēniņš varētu saprast “Debesu likumus” (Dan 4:26, NKJV). Izteiciens “Debesu likumi” mums atgādina, ka Kristus kā “Cilvēka Dēls” (Dan 7:13) saņem valdīšanu un valstību, kā tas ir attēlots Dan 7. nodaļā. 5. nodaļa parāda ķēniņa Belzacara valdīšanu un Bābeles krišanu persiešu rokās uzdzīves un izvirtības naktī. Tas ir priekšvēstnesis sātana sakāvei un gala laika Bābeles krišanai Kristus un Viņa eņģeļu priekšā. 6. nodaļa parāda sazvērestību pret Daniēlu, kas atgādina viltus apsūdzības balsis pret Jēzu no augsto priesteru puses. Tieši tāpat kā ķēniņš Dārijs neveiksmīgi cenšas pasargāt Daniēlu, tā arī Pilāts neveiksmīgi cenšas pasargāt Jēzu (Mt 27:17–24). 7. nodaļa attēlo Kristu kā cilvēka Dēlu, kas saņem valstību un valda pār Saviem ļaudīm. 8. nodaļa parāda Kristu kā Debesu svētnīcas priesteri. 9. nodaļa attēlo Kristu kā upuri, kura nāve no jauna apstiprina derību starp Dievu un Viņa ļaudīm. 10.–12. nodaļa atklāj Kristu kā Mihaēlu, galveno pavēlnieku, kas sakauj jaunā spēkus un uzvaroši izglāb Dieva ļaudis — pat no nāves varas.

Tāpēc paturēsim prātā, ka Kristus ir Daniēla grāmatas centrā. Katrā grāmatas nodaļā ir norādīts uz kādu pieredzi vai ideju, kas norāda uz Kristu.

Kā mēs varam iemācīties turēt Kristu savas dzīves centrā gan cīņu un pārbaudījumu, gan arī liela prieka un labklājības laikos? Kāpēc ir tik svarīgi tā darīt? _____

Daniēla grāmatas uzbūve

Daniēla grāmatas aramiešu valodas daļai jeb 2.–7. nodaļai (daļa no grāmatas ir sarakstīta ebreju, daļa aramiešu valodā) ir sekojoša uzbūve, kas palīdz pastiprināt šīs sadaļas un visas grāmatas centrālo vēsti:

A. Nebukadnēcara vīzija par četrām valstībām (Dan 2. nod.)

B. Dievs atbrīvo Daniēla draugus no uguns ceplā (Dan 3. nod.)

C. Spriedums par Nebukadnēcaru (Dan 4. nod.)

C'. Spriedums par Belzacaru (Dan 5. nod.)

B'. Dievs izglābj Daniēlu no lauvas bedres (Dan 6. nod.)

A'. Daniēla atklāsmes par četrām valstībām (Dan 7. nod.)

Šāda veida literārais izkārtojums palīdz izcelt galveno domu, noliekot to centrā, kas šajā gadījumā ir C un C' (Dan 4. un 5. nod.): Dievs atņem valstību Nebukadnēcarei (uz laiku) un Belzacaram (neatgriezeniski). Līdz ar to 2.–7. nodaļu uzsvars ir uz Dieva visvarenību pār zemes ķēniņiem, Viņam tos ieceļot un atlaižot.

Viens no visefektīvākajiem veidiem, kā nodot vēsti un izteikt skaidri domu, ir atkārtojums. Piemēram, Dievs dod faraonam divus sapņus par Ēģiptes tuvāko nākotni (1Moz 41:1–7). Pirmajā sapnī septiņas treknas govīs aprij septiņas kārnas govīs. Otrajā sapnī septiņas veselīgas labības vārpas aprij septiņas tievas un slimīgas vārpas. Abi sapņi izsaka vienu un to pašu domu: septiņiem labklājības gadiem sekos septiņi bada gadi.

Daniēla grāmatā Dievs arī izmanto atkārtojumus. Ir četri pravietiskie cikli, kas ir vispārējās pamatstruktūras atkārtojums. Šī uzbūve mums parāda Dieva virsvaldību. Lai gan katrs lielais pravietiskais izklāsts izsaka atšķirīgu perspektīvu, kopā tie aptver vienu un to pašu vēsturisko periodu, kas sniedzas no pravieša laika līdz pat galam, kā to parāda tabula:

Dan 2	Dan 7	Dan 8, 9	Dan 10–12
Babilonija	Babilonija		
Medopersija	Medopersija	Medopersija	Medopersija
Grieķija	Grieķija	Grieķija	Grieķija
Roma	Roma	Roma	Roma
Dieva valstība tiek nostiprināta	Debesu tiesa, kas vada uz jauno Zemi	Svētnīcas šķīstīšana	Ceļas Mihaēls

Kādu lielu cerību šie panti atklāj par mūsu ilgtermiņa izredzēm? Dan 2:44, Ps 9:7–12, 2Pēt 3:11–13. _____

Apokaliptiskie pravietojumi

Pravietiskās vīzijas, par kurām ziņots Daniēla grāmatā, ir atšķirīga rakstura nekā lielākā daļa pravietisko ziņojumu, ko snieguši citi Vecās Derības pravieši. Daniēla pravietojumi pieder pie “apokaliptisko pravietojumu” kategorijas, turpretī lielākā daļa Vecās Derības pravietojumu pieder pie “klasiskajiem pravietojumiem”. Izpratne par galvenajām atšķirībām starp šiem pravietiskajiem žanriem ir izšķiroša pareizai Bībeles pravietojumu izpratnei.

Apokaliptiskajiem pravietojumiem ir dažas īpašas iezīmes, kas atšķir tos no tā saucamajiem klasiskajiem pravietojumiem:

–*Atklāsmes un sapņi*. Apokaliptiskajos pravietojumos Dievs galvenokārt izmanto sapņus un līdzības, lai izteiktu pravietim Savu vēsti. Klasiskajos pravietojumos pravietis saņem “Kunga Vārdu” (kas var ietvert vīzijas) – izpausmi, kas ar nelielām variācijām klasiskajos praviešu rakstos sastopama aptuveni 1600 reižu.

–*Jaukts simbolisms*. Klasiskajos pravietojumos simbolu skaits ir neliels un galvenokārt ietver simbolus, kas atbilst dzīves īstenībai. Apokaliptiskajos pravietojumos Dievs rāda simbolus un līdzības, kas neatbilst cilvēku reālajai pasaulei, tādus kā dīvainus dzīvniekus vai monstrus ar spārniem un ragiem.

–*Dievišķā virsvaldība un nosacījumu neesamība*. Salīdzinot ar klasiskajiem pravietojumiem, kuru piepildīšanās bieži vien ir atkarīga no cilvēka reakcijas Dieva derības ar Israēlu kontekstā, apokaliptiskajiem pravietojumiem nosacījumu nav. Apokaliptiskajos pravietojumos Dievs atklāj pasaules impēriju celšanos un krišanu no Daniēla dienām līdz pat gala laikam. Šāda veida pravietojumi balstās uz Dieva zināšanām par nākotni un virsvaldību, un tie notiks neatkarīgi no cilvēku izvēles.

Izlasi Jon 3:3–10. Vai šis ir klasisks vai apokaliptisks pravietojums? Pamato savu atbildi. Un kā ar Dan 7:6? _____

Zināšanas par tādiem pravietiskiem žanriem kā klasiskie un apokaliptiskie pravietojumi var būt ļoti noderīgas. Pirmkārt, šie žanri parāda, ka Dievs izmanto dažādas pieejas, lai izteiktu pravietisko patiesību (Ebr 1:1). Otrkārt, šādas zināšanas palīdz mums labāk novērtēt Bībeles skaistumu un sarežģītību. Treškārt, šīs zināšanas palīdz mums arī izskaidrot Bībeles pravietojumus tādā veidā, kas saskan ar visas Bībeles liecību un pareizi izskaidro “patiesības vārdu” (2Tim 2:15).

Balstoties uz tādiem pantiem kā Hoz 3:4, 5; Am 8:11 un Cak 9:1, daži kristieši mūsdienās domā, ka pēdējie šīs pasaules vēstures notikumi norisināsies Vidējos Austrumos.

Kas nepareizs ir šajos skaidrojumos? Kā zināšanas par atšķirībām starp apokaliptiskajiem un klasiskajiem pravietojumiem palīdz mums šo jautājumu saprast? _____

Dieva laika skala

Vēl viens svarīgs princips, ko mums vajadzētu atcerēties, pētot Daniēla grāmatu, ir vēsturiskā pieeja apokaliptiskajiem pravietojumiem. Šī pieeja, kas zināma arī kā historisms, ir labāk saprotama, ja to salīdzina ar tādiem pretējiem skatījumiem kā pretērisms, futūrisms un ideālisms.

Pretērisms uz pravietiskajiem notikumiem, kas pasludināti Daniēla grāmatā, raugās kā uz pagātnes notikumiem. Futūrisms apgalvo, ka šie pravietojumi vēl gaida savu piepildījumu nākotnē. Ideālisms turpretī apliecina, ka apokaliptiskie pravietojumi ir vispārējas garīgas realitātes simboli bez kādas specifiskas vēsturiskas saiknes.

Historisms turpretī uzskata, ka apokaliptiskajos pravietojumos Dievs atklāj nepārrautu vēstures secību no pravieša dienām līdz pat beigu laikam. Pētot Daniēla grāmatu, mēs redzēsim, ka katra lielā atklāsmē grāmatā (Dan 2, 7, 8, 11) atkārto šo vēsturisko izklāstu no dažādām perspektīvām un ar jaunām detaļām. Adventistu celmlauži, tai skaitā Elena Vaita, izprata Daniēla un Atklāsmes grāmatas pravietojumus no vēsturiskās perspektīvas.

Izlasi 4Moz 14:34 un Ec 4:5, 6. Ko parasti aino "diena" pravietiskajā valodā? _____

Pētot Daniēla grāmatu, mums vajadzētu arī paturēt prātā, ka pravietiskais laiks tiek mērīts pēc gada/dienas principa. Tas ir, diena pravietojumā parasti atbilst vienam gadam reālajā vēsturiskajā laikā. Tādējādi, piemēram, 2300 vakaru un rītu pravietojumu vajadzētu saprast kā atsauci uz 2300 gadiem (Dan 8:14). Tieši tāpat 70 nedēļu pravietojums ir jāsaprot kā 490 gadu periods (Dan 9:24–27).

Šī laika skala, šķiet, ir pareiza dažu nenoliedzamu iemeslu dēļ: (1) tā kā atklāsmē ir simboliska, arī laikiem, kas tajā ir norādīti, ir jābūt simboliskiem; (2) tā kā atklāsmē attēlotie notikumi notiek ilgākā laika periodā, pat līdz "gala laikam" dažos gadījumos, laika periods, kas ir saistīts ar šiem pravietojumiem, arī ir attiecīgi skaidrojams; (3) gada/dienas princips ir apstiprināts Daniēla grāmatā. Skaidrs piemērs ir redzams 70 nedēļu pravietojumā, kas sniedzas no ķēniņa Artakserksa dienām līdz pat Jēzus kā Mesijas nākšanai. Tāpēc visnepārprotamākais un pareizākais veids, kā saprast Daniēla grāmatā dotos pravietiskā laika periodus, ir izskaidrot tos saskaņā ar gada/dienas principu.

Daži no šiem laika pravietojumiem attiecas uz simt, pat uz tūkstoš gadiem. Ko tam vajadzētu mums mācīt par pacietību? _____

Daniēla grāmatas aktualitāte mūsdienās

Lai gan rakstīta pirms 2500 gadiem, Daniēla grāmata arī 21. gadsimtā joprojām ir ļoti aktuāla Dieva ļaudīm. Mums visiem vajadzētu pievērst uzmanību trīs jomām, kurās Daniēls var būt mums aktuāls.

– *Dievs ir mūsu dzīves augstākais Valdnieks.* Pat tad, ja kaut kas iet greizi, Dievs ir visvarens un izved mūs cauri cilvēku rīcības dīvainībām, lai nodrošinātu saviem bērniem vislabāko. Daniēla pieredze Babilonijā līdzinās Jāzepa piedzīvotajam Ēģiptē un Esteri Persijā. Šie trīs jaunie cilvēki bija gūstekņi svešā zemē un atradās nomācošā pagānu tautu varā. Paviršam novērotājam viņi var likties vāji un Dieva pamesti. Tomēr Kungs viņus stiprināja un izmantoja spēcīgos veidos. Piedzīvojot pārbaudījumus, ciešanas un pretestību, mēs varam atskatīties uz to, ko Dievs darīja Daniēla, Jāzepa un Esteres labā. Mēs varam būt pārliecināti, ka Kungs paliek mūsu Kungs, un Viņš nav atstājis mūs pat mūsu pārbaudījumu un kārdinājumu vidū.

– *Dievs virza vēstures gaitu.* Reizēm mēs jūtamies nemiera pilni sajukušā un bezmērķīgā pasaulē, kas ir grēka un vardarbības pilna. Bet Daniēla vēsts ir, ka Dievs visu kontrolē. Katrā Daniēla grāmatas nodaļā tiek nostiprināta vēsts, ka Dievs virza vēstures gaitu. Elena Vaita saka: “Cilvēces vēstures hronikās tautu rašanās, impēriju izcelšanās un sabrukums izskatās atkarīgs no cilvēku gribas un veiksmes. Notikumu veidošanos lielā mērā, šķiet, nosaka viņu vara, ambīcijas un kaprīzes. Bet Dieva pasaulē aizkars ir pavilkts nost, un mēs redzam aiz, pāri un cauri visām cilvēku interešu, varas un kaislību spēlēm visžēlīgā Dieva aģentus, kas klusi un pacietīgi īsteno Viņa gribu.” (“Audzināšana”, 173. lpp.)

– *Dievs nodrošina paraugu Saviem gala laika ļaudīm.* Daniēls un viņa draugi kalpo kā paraugs dzīvei tādā sabiedrībā, kuras pasaules uzskati bieži vien nesaskan ar Biblii. Kad viņi tiek spiesti pakļaut kompromisiem savu ticību un piekāpties Bābeles sistēmai, ar to noliedzot nodošanos Kungam, viņi paliek uzticīgi Dieva Vārdam. Viņu uzticības pieredze un absolūtā nodošanās Kungam ir iedrošinājums mums, kad piedzīvojam pretestību un pat vajāšanas evaņģēlija dēļ. Vienlaikus Daniēls parāda, ka ir iespējams dot ieguldījumu valsts un sabiedrības dzīvē un palikt uzticīgam Kungam.

Izlasi Dan 9:23, Dan 10:11, 12 un Mt 10:29–31. Ko šie panti stāsta par to, kā Dievs intere-
sējas par mūsu personīgajām cīņām? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Bībele paredzēta kā vadonis visiem, kas vēlas iepazīties ar Radītāja prātu. Dievs cilvēkiem deva drošus pravietojumus, tiem kalpoja eņģeļi, un nāca pats Kristus, lai Daniēlam un Jānim atklātu lietas, kam drīz jānotiek. Svarīgie jautājumi, kas attiecas uz mūsu pestīšanu, nav atstāti noslēpumainības tumsā. Tie nav tā uzrakstīti, lai godīgs patiesības meklētājs apjuktu un nomaldītos. Ar pravieša Habakuka starpniecību Kungs sacīja: “Apraksti tevis redzēto parādību un uzraksti to (...) skaidri, lai to ikviens viegli lasa” (Habak. 2:2) Dieva Vārds būs skaidrs visiem, kas to pētīs ar lūdzošu sirdi. Ikviena sirdsskaidra dvēsele nonāks pie patiesības atzišanas. “Gaisma atspīd taisnajam” (Ps 97:11). Bet neviena draudze nepieaugs svētumā, ja tās locekļi nopietni nemeklēs patiesību kā apslēptu mantu.”

“Pētiēt Daniēla un viņa draugu piedzīvojumus. Lai gan viņi dzīvoja tur, kur dzīvoja, uz katra soļa piedzīvoja kārdinājumu izdabāt sev, viņi godāja un paaugstināja savā ikdienas dzīvē Dievu. Viņi bija apņēmušies izvairīties no visa ļaunā. Viņi atteicās nostāties uz ienaidnieka takas. Un ar bagātīgām svētībām Dievs atalgoja viņu neatlaidīgo uzticību.” (Elena Vaita “Manuscript Releases [No. 224], 4. sēj., 169., 170. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pētot Daniēla grāmatu, mēs redzam vienu spēcīgu iezīmi. Dievs ir ne tikai Valdnieks pār visām tautām, bet arī cieši pazīst katru no mums visdziļākajā līmenī. Piemēram, kā mēs redzēsim Dan 2. nodaļā, Viņš spēja dot pagānu ķēniņam sapni. Lai spētu iekļūt kāda prātā, kamēr viņš guļ, un ielikt tajā sapni, ir vajadzīga tāda tuvība, ko ir grūti pat sākt aptvert. Vienlaikus, kā mēs redzēsim, sapņa raksturs atklāj, ka Dievs kontrolē pat pasaules milzīgās impērijas un zina, kā viss noslēgsies. Kādu mierinājumu un cerību mēs varam gūt no šiem realitātes ainojumiem? Vienlaikus kā tev liek justies tas, ka zini: Kungs ir tik tuvu, ka Viņš zina pat tavas apslēptākās domas? Kāpēc šajā kontekstā krusta apsoliņums kļūst tik svarīgs?

2. Grupā pārrunājiet atšķirību starp klasiskajiem un apokaliptiskajiem pravietojumiem. Kādus citus piemērus abiem jūs varat atrast Bībelē?